

Riedsútstel

Ried	: 16 december 2021
Agindapunt	: <i>Vult de griffie in</i>
Status	: Besluitvormend
Program	: Programma 3 – Economie
Eardere behandeling	: Presintaasje Iepen Poadium: Ja / Nee
Portefúljehâlder	: Mevr. Tytsy Willemsma
Amtner	: Mevr. Teatske Beitske Rienks-De Bos
Taheakke	: 1. Voorstel provincie Friese Projectenmachine 2. Brief aan provincie met vragen FPM 3. Notitie provincie antwoorden vragen FPM
Saak- en stiknûmer	: Z2020-11108 / S2021-28575

Underwerp

Deelname Friese Projectenmachine (FPM)

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Kennis te nemen van de geschetste scenario's ten aanzien van het verzoek tot deelname aan de Friese projectenmachine (FPM).
2. Op basis van de geschetste scenario's te kiezen voor scenario 2; Als ANNO regio vooralsnog twee jaar onder voorwaarden deel te nemen aan de FPM.
3. De besluitvorming af te stemmen in ANNO-verband en de keuze voor hetzelfde scenario van alle ANNO-gemeenten als uitgangspunt te nemen in deelname aan de FPM.
4. De begroting te wijzigen door de financiële gevolgen voor de jaren 2022 en 2023 ten laste te brengen van de algemene reserve.

Koarte gearfetting

De provincie heeft dit voorjaar onze aandacht gevraagd voor de vorming van de Friese Projectenmachine (FPM). De Friese Projectenmachine heeft als doel om meer Europese middelen naar Fryslân te halen. Het verzoek tot deelname aan het FPM hebben de gemeentelijke partners in de ANNO-regio met elkaar besproken. Zij juichen het van harte toe dat de provincie zich inzet om Europese middelen naar Fryslân te halen, maar hebben de provincie ook vragen gesteld over het voorstel en de bijdrage van de gemeenten in de FPM en revenuen voor de gemeenten.

Op basis van de beschikbare informatie over de FPM en het bestuurlijk overleg dat met de provincie heeft plaatsgevonden zijn er drie schenario's denkbaar. Het college stelt uw raad voor te kiezen voor scenario 2; Als ANNO regio vooralsnog twee jaar onder voorwaarden deel te nemen aan de FPM. Binnen deze periode wordt op basis van een evaluatie een besluit genomen om al dan niet langer deel te nemen.

De portefeuillehouders van de ANNO gemeenten hebben als randvoorwaarde uitgesproken dat alle ANNO-gemeenten meedoen op basis van hetzelfde scenario.

Ried : Datum
Punt : @
Side : 2

Foech ried/kolleezje:

Het college heeft kennis genomen van de drie scenario's. Op basis van de drie scenario's heeft het college gekozen voor scenario 2; Als ANNO regio vooralsnog twee jaar onder voorwaarden deel te nemen aan de FPM. De raad wordt gevraagd hier nu ook over te besluiten en de benodigde middelen hiervoor beschikbaar te stellen.

Ynlieding

In Fryslân leeft het besef dat we te weinig Europese subsidies binnen halen voor de projecten. Het provinciale Bestuursakkoord 2019-2023 formuleert op dit punt een heel duidelijke ambitie: de brede welvaart in Fryslân moet worden versterkt. Daarvoor is extra inzet op Europa noodzakelijk. Die extra inzet moet worden bereikt door samenwerking in een brede coalitie van Friese partijen.

In mei vorig jaar heeft de provincie de Beleidsbrief Fryslân en Europa 2020-2023 en de bijbehorende Uitvoeringsagenda vastgesteld. In de Uitvoeringsagenda Fryslân en Europa 2020-2023 wordt gekozen voor de oprichting van een uitvoeringsorganisatie die moet zorgen voor het ontwikkelen van meer en betere Friese projecten die met succes een beroep kunnen doen op Europese middelen. Dat instrument heeft als werknaam de Friese Projectenmachine (FPM).

De provincie heeft dit voorjaar onze aandacht gevraagd voor de vorming van de Friese Projectenmachine (FPM), zie bijlage 1. De Friese Projectenmachine heeft als doel om meer Europese middelen naar Fryslân te halen. Het verzoek tot deelname aan het FPM hebben de gemeentelijke partners in de ANNO-regio met elkaar besproken. Zij juichen het van harte toe dat de provincie zich inzet om Europese middelen naar Fryslân te halen, maar hebben de provincie ook vragen gesteld over het voorstel en de bijdrage van de gemeenten in de FPM en revenuen voor de gemeenten. Er is een second opinion gevraagd op het voorstel. Vervolgens heeft er bestuurlijk overleg plaatsgevonden met gedeputeerde Sander de Rouwe. Er is een bestuurlijk appèl op de gemeenten gedaan om deelname te verkennen. De portefeuillehouders van de ANNO gemeenten hebben als randvoorwaarde uitgesproken dat alle ANNO-gemeenten meedoen op basis van hetzelfde scenario.

Histoarje

In juni hebben wij uw raad geïnformeerd over het verzoek van de provincie om deel te nemen de FPM (zie bijgevoegd verzoek provincie in bijlage 1). Wij hebben toegelicht te verkennen of het FPM voor onze regio het juiste instrument en de juiste investering is voor toegang tot aanvullende middelen uit Europa. Tijdens de verkenning en gesprekken met de provincie hebben wij onze zorgen geuit of de FPM voor ons als plattelandsregio toegevoegde waarde heeft. Na een informatief gesprek met een deskundig bureau dat thuis is in Europese subsidies zijn vragen aan de provincie geformuleerd over het eerder genoemde voorstel. De informatie-uitwisseling met de provincie is opgenomen in bijlage 2. De verkregen antwoorden zijn gespiegeld met provincie in een bestuurlijk overleg. Daarmee is de verkenning onlangs afgerond en met dit voorstel informeren wij uw raad over de vervolgstappen.

Te berikken effekt

Het vergroten van de kansen voor uitvoering van Friese ambities met behulp van Europese subsidies. Toegang tot de Europese middelen ontstaat, wanneer een project ook een bijdrage levert aan de Europese agenda. Het gaat daarbij over bovenwettelijke taken.

Pas wanneer je iets doet dat uitstijgt boven het reguliere, ontstaan mogelijkheden om vanuit Europa mee te betalen aan een project.

- Dit kan redelijk laagdrempelig zijn bij de bestaande geografisch georganiseerde programma's, zoals EFRO, JTF en ESF in Noord-Nederland.
- Bij de thematische georganiseerde programma's, zoals Horizon Europe, CEF en LIFE, ligt de drempel beduidend hoger. Daar wordt de Europese meerwaarde direct getoetst aan de onderliggende Europese agenda én in concurrentie met 26 andere lidstaten. Internationale samenwerking in een gemotiveerd complementair consortium is daarbij vaak het eerste vereiste.

De provincie heeft hiervoor het initiatief genomen om in de provincie de krachten te bundelen via het initiatief van de FPM. Er is een bestuurlijk appèl op de gemeenten gedaan om deelname te verkennen. Het is de provincie en de andere gemeenten in Fryslân alles aan gelegen hier als provincie in z'n geheel samen in op te trekken. Op basis van de beschikbare informatie over de FPM en het bestuurlijk overleg dat met de provincie heeft plaatsgevonden zijn er drie scenario's denkbaar.

Scenario 1

Instemmen met het verzoek van de provincie om als ANNO-regio gelijk voor vier jaar in te stappen.

Toelichting:

- Projecten die in aanmerking komen voor Europese middelen dienen een Europees doel ten dienen moeten bijdragen aan de Europese agenda. Op basis van de beschikbare informatie is onduidelijk of de FPM onze regio kan helpen om projecten van Europees niveau te ontwikkelen. De vraag is of de gemeentelijke kerntaken en prioriteiten aansluiten bij de Europese agenda's en middelen. Wellicht zijn er kansen voor projecten op het gebied van duurzaamheid, energietransitie, natuur-inclusieve landbouw, economische ontwikkeling.
- Daarnaast is er capaciteit in de regio nodig om daadwerkelijk projecten te ontwikkelen.

Scenario 2

Als ANNO regio voorsnog twee jaar onder voorwaarden deel te nemen aan de FPM. De voorwaarden zijn:

- De provincie kan de kansen voor de ANNO regio om EFRO subsidies te verzilveren nader verkennen, waarbij ook wordt gekeken wat er nodig is om tot succesvolle aanvragen te komen en welke rol het FPM daarin kan vervullen. Het FPM voert een analyse voor de regio uit als het gaat om de inzet van EFRO subsidies in de regio. En zet zich samen met de regio in om tot succesvolle Europese projectaanvragen te komen.
- Binnen twee jaar wordt op basis van een evaluatie over de 'opbrengsten' over eventuele verlenging van de deelname besloten.
- Zitting te krijgen in de stuurgroep FPM.
- De deelname vast te leggen in een zakelijke overeenkomst.

Toelichting:

- Als gemeente of regio een bijdrage leveren aan de doelen van Europese programma's (bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, energietransitie, natuur-inclusieve landbouw, economische ontwikkeling) of subsidie verwerven voor projecten vraagt een tijdsinvestering en specialistische kennis. Deze kennis hebben de gemeenten in de regio geen van allen in huis. De samenwerking met FPM kan hierin mogelijk een rol voor de regio vervullen.
- Alhoewel EFRO subsidies al landsdelig zijn verdeeld, vraagt dit om kwalitatief hoogwaardige aanvragen om subsidie voor de regio te verzilveren. Het FPM kan een analyse voor de regio uitvoeren als het gaat om de inzet van EFRO subsidies in de regio en wat er nodig is om tot succesvolle aanvragen te komen.
- Door deel te nemen aan de FPM kan een extra impuls worden gegeven aan gemeentelijke doelen en ambities, welke passen binnen de Europese doelstellingen. Hiervoor extra middelen te genereren om deze doelen te behalen. Daarbij liggen er koppelingen met de regionale ambities, waaronder ANNO-3.
- Deelname aan de FPM berust ook op een solidariteitsgedachte. Je doet mee omdat je daarmee het grotere geheel dient en daar ook indirect de vruchten van plukt. Als het bijvoorbeeld regent in Leeuwarden dan druppelt het in onze regio. Inmiddels hebben 10 Friese gemeenten toegezegd te zullen participeren.
- De deelname voor een periode van twee jaar kunnen we benutten om af te tasten en te concretiseren hoe Europese programma's en subsidies kunnen ondersteunen bij de uitvoering van de ANNOIII agenda en de versnellingsagenda.

Scenario 3

Niet in te gaan op het verzoek van de provincie en niet deel te nemen in de FPM, waarbij de mogelijkheid open blijft om met externe deskundigen aanvragen te doen.

Toelichting:

- Europa Decentraal biedt sinds kort decentrale overheden ook een tools aan om te toetsen of projecten voor fondsen in aanmerking komen: <https://europadecentraal.nl/eu-fondsenwijzer-wijst-de-weg/>. Deze tool is mede stand gekomen met bijdragen van VNG en IPO.
- Het is de provincie en de andere gemeenten alles aan gelegen hier als provincie in z'n geheel samen in op te trekken. Dit is een bestuurlijk aandachtspunt ten aanzien van de onderlinge verhoudingen.

Conclusie:

Uit het ambtelijk- bestuurlijk overleg is gebleken dat we sceptisch staan tegenover deelname. De verwachting is dat deelname ons als gemeente niet veel oplevert, omdat de schaal van onze projecten veelal te klein is voor de Europese Fondsen. Echter solidariteit en de mogelijkheid om mee te kunnen doen in grotere aanvragen met andere gemeenten of de provincie maken dat we deelname een kans willen geven. Op basis van de beschikbare informatie over de FPM en het bestuurlijk overleg met de gedeputeerde waarin een appèl tot deelname aan de portefeuillehouders is gedaan, adviseren we het college te kiezen voor scenario 2: Als ANNO regio vooralsnog twee jaar onder voorwaarden deel te nemen aan de FPM.

Alternativen

Zie hierboven geschetste scenario's.

Kanttekenings/risiko's

Indien wordt gekozen voor deelname aan de FPM worden de volgende risico's voorzien:

1. Cofinanciering

Wanneer de gemeenten projecten indienen wordt er ook cofinanciering van gemeenten gevraagd. De raad wordt dan gevraagd de daarvoor benodigde middelen beschikbaar te stellen.

2. Ambtelijke inzet in eigen organisatie of ANNO verband

Voor het succesvol aansluiten bij het FPM is ambtelijke inzet nodig. Daarnaast is er intern betrokkenheid nodig voor het verzilveren van de kansen die de inzet van de FPM biedt door het signaleren van mogelijk kansrijke projecten al dan niet in samenwerking met partners en voorbereiden van projectaanvragen en de uitvoering ervan.

De ambtelijke inzet wordt in het voorstel voor een kleinere gemeente geraamd op 0,5 – 1 FTE. Wat er precies nodig is om de taken die de FPM met zich meebrengt uit te kunnen voeren, vraagt om een nadere uitwerking. We kunnen ons voorstellen hier binnen de ANNO organisatie ureninzet voor de vier gemeenten te regelen vanwege efficiencyvoordeel. We verwachten hier 1 tot 1,5 FTE in ANNO-verband extra voor nodig te hebben. De kosten hiervoor worden dan verdeeld over de vier gemeenten.

3. Samenwerkingsvorm FPM

De vorm waarin het FPM wordt gegoten is nog in ontwikkeling. Het juridische construct is nog niet helder. Dit vraagt nadere afstemming tussen alle partijen.

Finânsjes

Indien wordt gekozen voor deelname aan de FPM betaalt de gemeente een bedrag per inwoner. Het eerste jaar € 0,41 per inwoner en het tweede jaar € 0,64 per inwoner. Op basis van dit raadsvoorstel worden de financiële gevolgen voor 2022 en 2023 ten laste gebracht van de algemene reserve. Voor 2022 € 13.150 en 2023 € 20.500.

Ten aanzien van de personele inzet verwachten we hiervoor 1 tot 1,5 FTE in ANNO-verband extra voor nodig te hebben. De kosten hiervoor worden dan verdeeld over de vier gemeenten. De uitbreiding van formatie, al dan niet binnen de ANNO-samenwerking, vraagt een financiële uitzetting. Een voorstel hiervoor wordt zodra hierover meer bekend is aan de raad voorgelegd.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

nvt

Kommunikaasje

De provincie wordt na besluitvorming in de raden door de ANNO gemeenten geïnformeerd over de genomen besluiten.

Yntegraliteit

Collega's van Financiën, JZ en controllers worden betrokken bij de nadere uitwerking van de deelname in de FPM en bijbehorende overeenkomst.

Ried : Datum
Punt : @
Side : 6

Previnsje

nvt

Gearwurking

Dit advies wordt (zoveel mogelijk) gelijktijdig besproken in de colleges van Achtkarspelen, Dantumadiel en Noardeast-Fryslân en vervolgens aan de raden aangeboden. De andere Friese gemeenten hebben bij monde van colleges inmiddels positief besloten over deelname en leggen dit voor het einde van dit jaar ter besluitvorming voor aan hun raden.

Ferfolchtrajekt

De raad wordt geïnformeerd over de voortgang en betrokken bij eventuele begrotingswijzigingen.

Evaluasje

Deelname binnen de deelnameperiode van twee jaar geëvalueerd.

Burgum, 16 november 2021.

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

mevr. H.M. van Gils

burgemeester,

dhr. drs. L.J. Gebben

Ried : Datum
Punt : @
Side : 7

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. (invullen datum onderaan raadsvoorstel), punt nummer: (*vult griffie in*);

Beslút:

1. Kennis te nemen van de geschetste scenario's ten aanzien van het verzoek tot deelname aan de Friese projectenmachine (FPM).
2. Op basis van de geschetste scenario's te kiezen voor scenario 2; Als ANNO regio vooralsnog twee jaar onder voorwaarden deel te nemen aan de FPM.
3. De besluitvorming af te stemmen in ANNO-verband en als randvoorwaarde de keuze voor hetzelfde scenario van alle ANNO-gemeenten als uitgangspunt te nemen in deelname aan de FPM.
4. De begroting te wijzigen door de financiële gevolgen voor de jaren 2022 en 2023 ten laste te brengen van de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 16 december 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. O.E. de Vries

Dhr. drs. L.J. Gebben